

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти з
науково-педагогічної роботи
доц. Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

“ 01 ” 08 2023 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА

(СИЛАБУС)

з вивчення навчальної дисципліни

Медсестринство в педіатрії

Галузь знань _____ 22 Охорона здоров'я _____

Спеціальність _____ 223 Медсестринство _____

Освітньо-професійний ступінь _____ фаховий молодший бакалавр _____

Курс навчання _____ II _____ (на основі повної загальної середньої освіти) _____

Форма навчання _____ денна _____

Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти

Схвалено на засіданні кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
(протокол № 17 від “30” травня 2023 року)

Завідувач кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
д.мед.н., професор _____ Ігор ПЛЕШ

Схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії з терапевтичних, педіатричних та
сестринських дисциплін (протокол № 10 від “12” червня 2023 року)

Голова предметної (циклової) комісії
з терапевтичних, педіатричних та сестринських дисциплін
к.мед.н. _____ Алла ПЕРИЖНЯК

Чернівці – 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Перижняк Алла Іванівна, к.мед.н. викладач фахового коледжу БДМУ peryzhniak.alla@gmail.com Дроник Тетяна Анатоліївна викладач фахового коледжу БДМУ cddronuk@gmail.com
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/doglyadu-za-hvorimi-ta-vishhoyi-medsestrinskoyi-osviti/
Веб-сайт кафедри	http://doglad.bsmu.edu.ua/
E-mail	vmo@bsmu.edu.ua
Адреса	м.Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (0372) 58-55-57

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів	7
Загальна кількість годин	210
Лекції	26
Практичні заняття	108
Самостійна робота	76
Вид заключного контролю	модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Навчальна програма з дисципліни “Медсестринство в педіатрії” складена для спеціальності 223 “Медсестринство”, відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти України підготовки на рівні сестер медичних.

Вивчення дисципліни “Медсестринство в педіатрії” має важливе значення для майбутніх медичних сестер, які, працюючи самостійно, повинні вміти надавати кваліфіковану долікарську медичну допомогу, виконувати складні медичні маніпуляції з діагностичною і лікувальною метою, проводити лікувально-профілактичні заходи тощо.

Основу діяльності становить реалізація медсестринського процесу, головну роль у ньому відіграє медична сестра, яка в межах своєї компетенції надає медичні та медсестринські послуги, спрямовані на зміцнення здоров'я пацієнта, запобігання захворюванням, стабілізацію стану та одужання. Вона працює в тісному контакті з батьками та безпосередньо із самою дитиною з метою сприяння успішній діагностиці, задоволення його потреб, вирішення дійсних і супутніх проблем, пов'язаних із захворюванням, та ефективного лікування й реабілітації.

Потреба в медсестринському процесі універсальна. Вона передбачає надання кваліфікованого догляду за пацієнтом, опіки над ним у широкому сенсі (побутовому, соціальному, духовному, національному з точки зору традицій). Медична сестра обговорює з пацієнтом питання медсестринського процесу, першочерговості та послідовності надання медсестринських послуг, догляду. Важливою умовою успішного медсестринського процесу є вміння медичної сестри уважно вислухати пацієнта, визначити спільно з ним пріоритетні напрями діяльності, що має принести пацієнту психологічний та фізичний комфорт і значне полегшення.

За навчальним планом “Медсестринство в педіатрії” продовжують вивчати на третьому (на основі повної загальної середньої освіти) році навчання.

Види навчальних занять згідно з навчальним планом:

- лекції;
- практичні заняття;

- самостійна (індивідуальна) позааудиторна робота студентів.

Самостійна позааудиторна робота студентів спрямована на самостійний пошук тематичної літератури, самостійне вивчення фрагментів навчальної програми, виконання індивідуальних завдань викладача.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення анатомо-фізіологічних особливостей органів та систем дитячого організму, на основі яких здійснюється медсестринський процес, діагностика захворювань внутрішніх органів, задоволення потреб дитини, вирішення дійсних і супутніх проблем, пов'язаних із захворюванням, ефективне лікування й реабілітація, а також надання медичною сестрою в межах своєї компетенції медичних та медсестринських послуг, спрямованих на зміцнення здоров'я пацієнта, запобігання захворюванням, стабілізацію стану та одужання.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. (<https://www.kmu.gov.ua/npas/248149695>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyaciyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без ви користання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та

професійної етики та деонтології;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, добро- зичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролю) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання про- пущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Анатомія людини	Медсестринство в хірургії
Фізіологія	Медсестринство у внутрішній медицині
Мікробіологія	Медсестринство в акушерстві
Фармакологія та медична рецептура	Медсестринство в онкології
Основи медсестринства	Безпека життєдіяльності
Основи психології та міжособове спілкування	Медсестринство в сімейній медицині
	Медична та соціальна реабілітація
	Громадське здоров'я та громадське медсестринство

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою викладання навчальної дисципліни “Медсестринство в педіатрії” є оволодіти медсестринським процесом при патології внутрішніх органів у дітей, який здійснюється в такій послідовності:

1. Визначення захворювання.
2. Етіологія.
3. Класифікація за клінічними проявами, перебігом, стадіями, активністю патологічного процесу, ускладненнями і т. ін., що необхідно для загальної орієнтації медичної сестри.
4. Медсестринський процес у клініці дитячих хвороб:

І етап - медсестринське обстеження (скарги пацієнта, анамнестичні дані, об'єктивно);

II етап - медсестринська діагностика (перераховані медсестринські діагнози — ознаки захворювання, на які медична сестра може впливати, надавати допомогу пацієнтові в межах своєї компетенції);

III етап - планування медсестринських втручань за схемою:
підготовка пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
підготовка пацієнта до інструментальних методів обстеження;
спостереження за пацієнтом та вирішення його дійсних проблем;
виконання призначень лікаря;
вирішення супутніх проблем і потреб пацієнта;
навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду;

IV етап - реалізація плану медсестринських втручань, де розшифровуються всі пункти III етапу;

V етап - оцінювання результатів медсестринських втручань та корекція їх.

6.1.

5. Профілактика захворювань: первинна і вторинна.

6.2. Основними завданнями у викладанні предмету є практичне засвоєння матеріалу з таких розділів як:

- правові аспекти організації педіатричної допомоги;
- педіатрична термінологія;
- практична організація роботи педіатричного стаціонару та спеціалізованих педіатричних відділень;
- анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму;
- стратегія медсестринської допомоги пацієнтам які лікуються в спеціалізованих педіатричних відділеннях;
- засвоєння знань з надання невідкладної допомоги;
- організація роботи педіатричного кабінету в поліклініці;
- використання медсестринського процесу в роботі з хворими дітьми.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

7.1. інтегральна – здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

7.2. загальні:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

СК 1. Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

- ☐ СК 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.
- ☐ СК 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.
- ☐ СК 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.
- ☐ СК 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.
- ☐ СК 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.
- ☐ СК 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.
- ☐ СК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).
- ☐ СК 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.
- ☐ СК 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
- ☐ СК16. Здатність проводити медичну та соціальну реабілітацію з метою відновлення здоров'я населення.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Медсестринство в педіатрії” (модуль №2) студент повинен

8.1. Знати:

- основну роль медсестринства в педіатрії;
- етапи медсестринського процесу;
- анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму, основні симптоми і синдроми при патології шкіри, кістково-м'язової систем, внутрішніх органів (органів дихання; серцево-судинної системи; органів травлення; нирок та сечовивідних шляхів; системи крові; ендокринної системи),
- методи діагностики в клініці дитячих хвороб, підготовку пацієнтів до них та участь медсестри в їх проведенні;
- основні методи лікування внутрішніх хвороб і роль медсестри у виконанні призначень лікаря та ефективності лікування;
- методи спостереження, догляду за хворими дітьми; суть опіки над дітьми;
- правила техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в лікувально-профілактичному закладі;
- принципи медичної етики та деонтології; чинні накази МОЗ України, які регламентують діяльність лікувально-профілактичних закладів та медсестер;
- правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, професійної безпеки;
- заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

8.2. Вміти:

- дати медсестринську оцінку розвитку дитини та стану пацієнта в клініці дитячих хвороб;
- проводити медсестринське обстеження здорової та хворої дитини; готувати пацієнтів до діагностичних і лікувальних процедур;
- проводити реалізацію медсестринських втручань та їх корекцію;

- проводити профілактичні заходи для забезпечення інфекційної безпеки пацієнта і медичної сестри;
- надавати медсестринську допомогу дітям при критичних станах: стенозуючому ларинготрахеїті; нападі бронхіальної астми; кашлі; спазмофілії; болю в животі; блювоті; зневодненні; отруєннях; укусах комах та тварин; набряку Квінке; гострій серцевій недостатності; гострій судинній недостатності; легеневої, стравохідній, шлунковій, кишкової кровотечах; гострій затримці сечі; нирковій кольці; гіперглікемічній комі; гіпоглікемічній комі; гіпер-, гіпотермії;
- навчати пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду;
- володіти технікою медсестринських маніпуляцій; вирішувати супутні проблеми та потреби пацієнта; дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в лікувально-профілактичних закладах.
- заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

8.3. Демонструвати:

- володіння навиками медсестринської оцінки стану пацієнта в клініці дитячих хвороб;
- вміння проводити медсестринське обстеження пацієнта;
- навик підготовки пацієнтів до діагностичних і лікувальних процедур;
- вміння проводити реалізацію медсестринських втручань та їх корекцію;
- вміння проводити профілактичні заходи для забезпечення інфекційної безпеки хворої дитини і медичної сестри;
- володіння навиками надання медсестринської допомоги пацієнтам при критичних станах
- вміння виконувати медсестринські маніпуляції;
- вміння вирішувати супутні проблеми та потреби хворої дитини.
- готувати пацієнта до лабораторного, рентгенологічного, ендоскопічного та ультразвукового методів дослідження;
- давати рекомендації щодо здорового способу життя, загартування, рухової активності, раціонального харчування, активного довголіття, планування сім'ї;
- проводити санітарно-освітню роботу (оформлювати санітарні бюлетені, бесіди, лекції) серед хворих дітей та їх батьків.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна “Медсестринство у внутрішній медицині”.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта .

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди

первинної медичної допомоги .

РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Медсестринство в педіатрії» містить 2 модулі.

Модуль 1. Пропедевтика педіатрії з доглядом та харчуванням

Модуль 2. Харчування дітей.

На вивчення навчальної дисципліни на 2 курсі відводиться 210 год, 7 кредитів ECTS.

Програма структурована на 5 змістових модулів:

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 години ____7____ кредитів ЄКТС.

Змістовий модуль 1. Розділ І. Пропедевтика педіатрії з доглядом за дітьми.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля 1:

- вимірювання температури тіла та її графічне зображення;
- проведення обстеження: огляд, пальпація, перкусія;
- підрахунок частоти дихальних рухів, пульсу;
- вимірювання артеріального тиску;
- взяття сечі у дітей раннього віку на дослідження;
- взяття калу на наявність яєць гельмінтів, копрологію, бактеріологічне дослідження;
- оцінювання результатів лабораторних досліджень: норма, патологія;
- підготовка дітей до функціональних та інструментальних методів обстеження;
- медсестринське обстеження та оцінювання стану органів та систем;
- проведення антропометрії;
- догляд за шкірою та слизовими оболонками;
- одягання та переодягання дітей;
- оволодіння методикою загартовування дітей;
- проведення першого туалету новонароджених;
- проведення першого туалету недоношеної дитини;
- методика зігрівання недоношених;
- годування з чашки, через зонд;
- оформлення медичної документації;
- вимірювання температури тіла;
- проведення ранкового туалету новонароджених;
- проведення профілактичних щеплень у пологовому будинку;
- туалет залишку пуповини та пупкової ранки (за потреби);
- одягання та сповивання новонароджених;
- проведення гігієнічної ванни;
- дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки у відділенні виходжування новонароджених. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами,
- апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тематична структура змістового модуля 1:

Тема 1. Організація і структура дитячих лікувально-профілактичних установ. Санітарно-гігієнічний, протиепідемічний, лікувально-охоронний режими в дитячих закладах.

Тема 2. Етика та деонтологія медичних працівників в дитячих лікувально-профілактичних установах.

Тема 3. Обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу. Особиста гігієна медичних працівників.

Тема 4. Щоденні обов'язкові маніпуляції (термометрія, антропометрія, оральне та парентеральне введення лікарських засобів).

Тема 5. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри та підшкірної клітковини, кісткової та м'язової систем у дітей. Методика обстеження. Догляд при захворюваннях.

Тема 6. Гіпертермія, догляд та невідкладна допомога.

Тема 7. Первинний туалет новонародженої дитини. Догляд за дітьми грудного віку.

Тема 8. Особиста гігієна дітей в різні вікові періоди в залежності від статті.

Тема 9. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. Методика обстеження. Догляд при захворюваннях органів дихання.

Тема 10. Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження. Невідкладна долікарська допомога.

Тема 11. Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Методика обстеження.

Тема 12. Догляд при захворюваннях серцево-судинної системи.

Тема 13. Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження при захворюваннях серцево-судинної системи. Невідкладна долікарська допомога.

Тема 14. Анатомо-фізіологічні особливості кровотворної системи у дітей. Методика обстеження.

Тема 15. Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження. Невідкладна долікарська допомога.

Тема 16. Анатомо-фізіологічні особливості органів травлення. Методика обстеження. Догляд при захворюваннях.

Тема 17. Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Невідкладна долікарська допомога.

Тема 18. Анатомо-фізіологічні особливості сечовидільної системи у дітей. Методика обстеження. Догляд при захворюваннях.

Тема 19. Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження при захворюваннях сечовидільної системи. Невідкладна долікарська допомога.

Тема 20-21. *Контроль засвоєння змістового модуля 1 «Пропедевтика педіатрії з доглядом за дітьми» (контроль теоретичних знань та практичних навиків).*

Змістовий модуль 2. Харчування дітей.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля 2:

- визначення добової кількості їжі різними методами та частоти годувань на добу;
- проведення контрольного зважування;
- складання меню-розкладки;
- складання схем годування дітей першого року життя;
- приготування страв для підгодовування (прикорму);
- приготування страв для корекції харчування;
- методика введення підгодовування та догодовування (докорму);
- дотримання правил професійної безпеки, охорони праці під час роботи з електронагрівальними приладами.

Тематична структура змістового модуля 1:

Тема Природне вигодовування дитини, переваги вигодовування. Перше прикладання дитини до грудей. Режим вигодовування. Протипокази до природнього вигодовування. Способи розрахунку

Тема 22-23. Поняття про корекцію харчування та прикорми при природньому вигодовуванні.

Тема 24-25. Змішане вигодовування дитини. Класифікація та приготування сумішей.

Тема 26. Штучне вигодовування дитини. Класифікація та приготування сумішей.

Тема 27. Особливості складання меню дітям до року

Тема 28. Сучасні аспекти харчування дітей старше року.

Тема 30-31. *Контроль засвоєння змістового модуля 2 «Харчування дітей» (контроль теоретичних знань та практичних навиків).*

Змістовий модуль 3. Дитячі хвороби.

Конкретні цілі вивчення змістового модуля 3:

- заповнення історії розвитку дитини;
- проведення антропометрії;
- заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 63, форма № 112);
- оволодіння методикою загартовування дітей;
- догляд за шкірою та слизовими оболонками;
- заповнення медичної карти стаціонарного хворого;
- вимірювання температури тіла та її графічне зображення;
- підготовка дітей до функціональних та інструментальних методів обстеження;
- оброблення пупкової ранки при омфаліті;
- проведення очисної та лікувальної клізми;
- постановка газовідвідної трубки;
- закапування крапель в очі, ніс, вухо;
- виконання усіх видів ін'єкцій;
- відсмоктування слизу з верхніх дихальних шляхів;
- підготовка та застосування міхура з льодом;
- проведення штучної вентиляції легень, закритого масажу серця;
- допомога під час судом;
- виявлення симптомів рахіту;
- проведення лікувальної ванни;
- проведення профілактики рахіту вітаміном D;
- надання допомоги під час ларингоспазму та еклампсії відповідно до протоколів лікування;
- ведення харчового щоденника;
- надання невідкладної допомоги при синдромі токсикозу з ексикозом;
- визначення ступеня гіпотрофії;
- розрахунок кількості рідини залежно від віку та ступеня ексикозу;
- промивання шлунка;
- методика оральної регідратації;
- застосування очисної, лікувальної клізми, газовідвідної трубки;
- догляд за дитиною під час блювання;
- реєстрація й оцінювання випорожнень;
- взяття калу на копрологію, бактеріологічне дослідження;
- дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю та іншим біо-матеріалом, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тематична структура змістового модуля 1:

Тема 32. Захворювання новонароджених дітей: шкіри та пупкової ранки, сепсис новонароджених.

Тема 33. Пологові травми новонароджених. Гемолітична хвороба.

Тема 34. Поняття про гіповітамінози у дітей. Рахіт у дітей. Гіпокаліціємічний синдром у дітей раннього віку. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 35. Аномалії конституції у дітей. Клініка, діагностика, лікування.

Тема 36. Гострі (проста та парентеральна диспепсія) розлади травлення у дітей раннього віку. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 37. Хронічні розлади травлення у дітей раннього віку. Гіпотрофія, паратрофія. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 38. Захворювання органів дихання у дітей: гострий риніт, фарингіт, епіглотит, трахеїт. Клініка, діагностика, лікування, ускладнення.

Тема 39. Захворювання органів дихання у дітей – ларингіт, стенозуючий ларинготрахеїт. Клініка, діагностика, лікування, ускладнення.

Тема 40. Ангїна: катаральна, фолікулярна, лакуарна, аденоїдит. Хронічний тонзиліт. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 41. Гострий бронхіт. Гострий обструктивний бронхіт. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 42. Бронхіоліт. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 43. Гостра пневмонія у дітей. Муковісцидоз. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 44. Бронхіальна астма. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 45. Захворювання серцево-судинної системи. Вроджені вади серця та судин. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 46. Набуті вади серця та судин. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 47. Ревматична лихоманка. Вегето-судинна дистонія. Кардити. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 48. Захворювання системи крові у дітей. Анемії. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 49. Лейкози. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 50. Геморагічні діатези у дітей. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 51. Захворювання органів травлення у дітей: стоматити та гінгівіти, кандидамікози ротової порожнини (плеснявка, молочниця тощо). Гострий гастрит, гастродуоденіт. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 52. Хронічний гастрит, гастроентерит. Клініка, діагностика, лікування, профілактика

Тема 53. Виразкова хвороба. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 54. Захворювання печінки та жовчовивідних шляхів.

9. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Теми	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
Розділ 1. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми					
1	Вступ. Основні завдання та організація педіатричної служби в Україні. Анатомо-фізіологічні особливості органів і систем та догляд при захворюваннях цих систем	80	18	42	20
Розділ 2. Харчування дітей					
2	Вигодовування грудної дитини. Природне, змішане та штучне вигодовування. Харчування дітей, старших однорічного віку	40	0	20	20
Розділ 3. Дитячі хвороби					
3	Хвороби новонароджених, пов'язані з проблемами інфікування, пологовими проблемами. Гемолітична хвороба новонароджених	10	2	4	4
4	Гіповітаміноз. Рахіт. Гіпервітаміноз вітаміну D. Гіпокальціємічний синдром. Аномалії конституції	10	2	4	4
5	Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Хронічні розлади	70	4	38	28

	живлення. Захворювання органів дихання, серцево-судинної системи, системи крові, органів травного каналу				
	Усього	210	26	108	76

10. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№	Зміст лекцій	К-сть год
	Осінній семестр	
1	Основні завдання і організація педіатричної служби на Україні. Структура дитячих лікувально-профілактичних закладів. Етика та деонтологія медичних працівників при роботі в дитячих лікувально-профілактичних закладах.	2
2	Обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу. Роль медичної сестри в організації профілактичної та лікувальної допомоги дітям.	2
3	АФО новонароджених доношених та недоношених дітей, догляд у пологовому залі.	2
4	АФО шкіри, підшкірної клітковини, кістково-м'язової систем, семіотика уражень. Догляд за дітьми при захворюваннях шкіри, підшкірної клітковини, кістково-м'язової систем.	2
5	АФО органів дихання, семіотика ураження. Догляд при захворюваннях цієї системи.	2
6	АФО органів кровообігу. Догляд при захворюваннях цієї системи.	2
7	АФО органів та кровотворення. Догляд при захворюваннях цієї системи.	2
	Усього	14
	Весняний семестр	
8	АФО органів травлення, семіотика ураження. Догляд при захворюваннях травної системи.	2
9	АФО органів сечовидільної системи. Догляд при захворюваннях цієї системи.	2
10	Захворювання новонароджених дітей (захворювання шкіри, пупкової ранки, сепсис новонароджених). Пологові травми. Асфіксія новонароджених дітей. Гемолітична хвороба новонароджених, догляд.	2
11	Рахіт, аномалії конституції у дітей раннього віку. Гіповітамінози.	2
12	Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Хронічні розлади травлення (гіпотрофія, паратрофія).	2
13	Захворювання органів дихання (гострий риніт, отит, фарингіт, хронічний	2

	тонзиліт, трахеїт, ларингіт, стенозуючий ларинготрахеїт, бронхіт, пневмонія, респіраторні алергози).	
	Усього	12
	Разом	26

5. Теми семінарських занять – програмою не передбачено

11. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	К-сть годин
	<u>ОСІННІЙ СЕМЕСТР</u>	
1.	Організація і структура дитячих лікувально-профілактичних установ. Санітарно-гігієнічний, потиєпідемічний, лікувально-охоронний режими в дитячих закладах.	2
2.	Етика та деонтологія медичних працівників в дитячих лікувально-профілактичних установах.	2
3.	Обов'язки молодшого та середнього медичного персоналу. Особиста гігієна медичних працівників.	2
4.	Щоденні обов'язкові маніпуляції (термометрія, антропометрія, оральне та парентеральне введення лікарських засобів).	2
5.	Анатомо-фізіологічні особливості шкіри та підшкірної клітковини, кісткової та м'язової систем у дітей. Методика обстеження. Догляд при захворюваннях.	2
6.	Гіпертермія, догляд та невідкладна допомога.	2
7.	Первинний туалет новонародженої дитини. Догляд за дітьми грудного віку.	2
8.	Особиста гігієна дітей в різні вікові періоди в залежності від статті.	2
9.	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. Методика обстеження. Догляд при захворюваннях органів дихання.	2
10.	Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження. Невідкладна долікарська допомога.	2
11.	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Методика обстеження.	2
12.	Догляд при захворюванняхсерцево-судинної системи.	2
13.	Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження при захворюваннях серцево-судинної системи. Невідкладна долікарська допомога.	2
14.	Анатомо-фізіологічні особливості кровотворної системи у дітей. Методика обстеження.	2
15.	Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження. Невідкладна долікарська допомога.	2
	Усього	30
	<u>ВЕСНЯНИЙ СЕМЕСТР</u>	
16.	Анатомо-фізіологічні особливості органів травлення. Методика обстеження.Догляд при захворюваннях.	2

17.	Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Невідкладна долікарська допомога.	2
18.	Анатомо-фізіологічні особливості сечовидільної системи у дітей. Методика обстеження. Догляд при захворюваннях.	2
19.	Забір матеріалу на дослідження, підготовка до лабораторного та інструментального обстеження при захворюваннях сечовидільної системи. Невідкладна долікарська допомога.	2
20. 21.	<i>Контроль змістовного модуля «Анатомо-фізіологічні особливості органів та систем, догляд при захворюваннях», яке включає: комп'ютерне тестування</i>	4
22. 23.	Природне вигодовування дитини, переваги вигодовування. Перше прикладання дитини до грудей. Режим вигодовування. Протипокази до природнього вигодовування. Способи розрахунку	4
24. 25.	Поняття про корекцію харчування та прикорми при природньому вигодовуванні.	4
26.	Змішане вигодовування дитини. Класифікація та приготування сумішей.	2
27.	Штучне вигодовування дитини. Класифікація та приготування сумішей.	2
28.	Особливості складання меню дітям до року	2
29.	Сучасні аспекти харчування дітей старше року.	2
30. 31.	<i>Контроль змістовного модуля – «Особливості харчування дітей», яке включає: комп'ютерне тестування. контроль практичних навичок.</i>	4
32.	Захворювання новонароджених дітей: шкіри та пупкової ранки, сепсис новонароджених.	2
33.	Пологові травми новонароджених. Гемолітична хвороба.	2
34.	Поняття про гіповітамінози у дітей. Рахіт у дітей. Гіпокаліціємічний синдром у дітей раннього віку. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
35.	Аномалії конституції у дітей. Клініка, діагностика, лікування.	2
36.	Гострі (проста та парентеральна диспепсія) розлади травлення у дітей раннього віку. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
37.	Хронічні розлади травлення у дітей раннього віку. Гіпотрофія, паратрофія. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
38.	Захворювання органів дихання у дітей: гострий риніт, фарингіт, епіглотит, трахеїт. Клініка, діагностика, лікування, ускладнення.	2
39.	Захворювання органів дихання у дітей – ларингіт, стенозуючий ларинготрахеїт. Клініка, діагностика, лікування, ускладнення.	2
40.	Ангіна: катаральна, фолікулярна, лакунарна, аденоїдит. Хронічний тонзиліт. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
41.	Гострий бронхіт. Гострий обструктивний бронхіт. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
42.	Бронхіоліт. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
43.	Гостра пневмонія у дітей. Муковісцидоз. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
44.	Бронхіальна астма. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
45.	Захворювання серцево-судинної системи. Вроджені вади серця та судин. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
46.	Набуті вади серця та судин. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
47.	Ревматична лихоманка. Вегето-судинна дистонія. Кардити. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
48.	Захворювання системи крові у дітей. Анемії. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
49.	Лейкози. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
50.	Геморагічні діатези у дітей. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
51.	Захворювання органів травлення у дітей: стоматити та гінгівіти, кандидамікози ротової порожнини (пляснявка, молочниця тощо). Гострий гастрит,	2

	гастродуоденіт. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	
52.	Хронічний гастрит, гастроентерит. Клініка, діагностика, лікування, профілактика	2
53.	Виразкова хвороба. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.	2
54.	Захворювання печінки та жовчовивідних шляхів.	2
	Усього	78
	Разом	108

7. Теми семінарських занять – програмою не передбачено

12. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Тема самостійної позааудиторної роботи	Кількість годин
	<u>ОСІННІЙ СЕМЕСТР</u>	
1-2	Основні етапи розвитку педіатрії. Складання етапів розвитку педіатрії	4
3-4	Нервово-психічний розвиток дитини віком до і після року Оцінювання нервово-психічного розвитку	4
5-6	Патронаж новонародженої дитини. Відпрацювання елементів догляду за нею.	4
7-8	Спостереження за недоношеними дітьми на дільниці.	4
9-10	Фізичне виховання та загартовування дітей. Методика проведення масажу та гімнастики, заходи, спрямовані на загартовування дітей раннього віку	4
11-12	Складання меню для дітей до 1 року.	4
13-14	Харчування майбутньої мами.	4
15-16	Харчування дітей старших однорічного віку. Повноцінність та раціональність харчування.	4
17-18	Годування дитини через зонд. Парентеральне харчування.	4
	Усього	36
	<u>ВЕСНЯНИЙ СЕМЕСТР</u>	
19-20	Мистецтво спілкування медсестри з пацієнтами та їх батьками. Психологічна підготовка дитини до проведення певних обстежень, дотримання правил етики та деонтології	5
21-22	Водорозчинні та жиророзчинні вітаміни, їх вплив на організм дитини. Створення ситуаційних задач та їх розв'язання	5

23-24	Особливості обміну речовин у дітей.	4
25-26	Пілороспазм і пілоростеноз. Медсестринський процес у разі цієї патології.	4
27-28	Дефіцитні захворювання і гіпервітамінози. Аномалії конституції.	4
29-30	Сестринський процес при захворюваннях системи крові у дітей.	4
31-32	Захворювання печінки і жовчних шляхів.	6
33-34	Добові норми поживних речовин та енергетична цінність у дітей старшого віку. Ожиріння - основні форми. Дійсні та супутні проблеми.	4
35-36	Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей раннього віку.	4
	Усього	40
	Разом:	76

Індивідуальні завдання

Під час вивчення відповідних тем студент може виконувати індивідуальну роботу, яка проводиться в позаурочний час та при успішному її виконанні додатково оцінюється викладачем.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента (ICPC) залежить від її обсягу і значимості. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Орієнтовний перелік індивідуальних завдань:

1. Чергування у педіатричному відділенні з подальшим звітом на практичному занятті.
2. Підготовка ілюстративних матеріалів за тематикою практичних занять (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графлогічні схеми практичних занять).
3. Випуск санбюлетнів щодо первинної та вторинної профілактики захворювань у відділеннях по місцю проходження практики.
4. Участь у роботі студентського наукового гуртка без виступу на студентській науковій конференції (з відвідуванням не менше половини його засідань).
5. Виступ з науковою працею на студентській науковій конференції.
6. Робота з літературою й іншими джерелами інформації та підготовка реферативного повідомлення із доповіддю на практичному занятті.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Перелік тем для реферативних повідомлень:

- Особливості обміну речовин у дітей.
- Пілороспазм і пілоростеноз.
- Медсестринський процес у разі цієї патології.
- Захворювання печінки і жовчних шляхів.
- Гіпоксично-травматичне ураження центральної нервової системи
- Гемолітична зворота новонароджени

13. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни «Медсестринство в педіатрії» під час лекцій та практичних занять використовуються наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний.

- Студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник в "готовому" виді.

- Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.
- Даний метод знаходить широке застосування у вузі для передачі великого масиву інформації.
- Інформаційно-рецептивний метод сам по собі не формує в студента умінь і навичок використання отриманих знань і не гарантує їх свідомого й міцного запам'ятовування.

2. Репродуктивний метод (репродукція - відтворення)

- Застосування вивченого на основі зразка або правила.
- Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях.
- Організовується діяльність студентів за кількаразовим відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, лабораторні, практичні роботи, програмований контроль, різні форми самоконтролю.
- Застосовується у взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним методом (який передуює репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь в студентів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікація).
- Не гарантує розвитку творчих здатностей студентів.

3. Метод проблемного викладу.

- Педагог до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів. Показує спосіб рішення поставленого завдання.
- Спосіб досягнення мети - розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів.
- Студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку.
- Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки педагога.
- Підхід широко використовується в практиці ВНЗ.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод.

- Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань.
- Пошук рішення відбувається під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок.
- Процес мислення здобуває продуктивний характер.
- Процес мислення поетапно направляється й контролюється педагогом або самими учнями на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками.
- Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквіумах.

5. Дослідницький метод.

- Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів.
- Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри й виконують інші дії пошукового характеру.
- Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес рішення завдання).

У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності. Навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження.

Поєднуючи та узагальнюючи наведені вище методи навчання, при вивченні дисципліни доцільними є такі методи організації навчальних занять як:

- метод клінічних кейсів,
- проблемно-дослідницький метод,
- метод індивідуальних навчально-дослідних та практичних завдань,
- метод конкурентних груп,

- метод тренінгових технологій,
- метод проведення наукових конференцій із застосуванням інтерактивних, міждисциплінарних та інформаційно-комп'ютерних технологій

Видами навчальної діяльності студента, згідно з навчальним планом, є практичні заняття, самостійна робота студентів.

Практичні заняття проходять у клініці та складаються з чотирьох структурних частин:

- 1) засвоєння теоретичної частини теми,
- 2) демонстрація викладачем методики виконання передбачених темою медичних маніпуляцій,
- 3) робота студентів по відпрацюванню практичних навичок під контролем викладача,
- 4) вирішення ситуаційних завдань та питань тест-контролю засвоєння матеріалу.

При проведенні практичних занять основне місце посідає опанування практичними навичками з обстеження пацієнта в нормі та при патології.

Самостійна робота студентів посідає у вивченні дисципліни вагомe місце. Окрім традиційної передаудиторної підготовки, вона включає роботу студентів у терапевтичному відділенні стаціонару, приймальному відділенні, діагностичних відділеннях, симуляційному центрі в позааудиторний час.

12. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Оцінювання поточної навчальної діяльності, модульного контролю та дисципліни в цілому здійснюється відповідно до «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

При оцінюванні знань студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: стандартизований за методикою виконання контроль практичних навичок, тестування (усне, письмове), структуровані письмові роботи, робота із стандартною медичною документацією.

Форми контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок (стандартизованих за методикою виконання).

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння практичних навичок здійснюється як під час поточного контролю, так і при підсумковому контролі.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню вивчення 5 змістових модулів (підсумковий модульний контроль).

Методи контролю

Теоретичних знань:

- тестування письмове та комп'ютерне,
- індивідуальне опитування, співбесіда,
- структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умінь:

- контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок, передбачених планом практичної підготовки студента з дисципліни
- контроль заповнення стандартної медичної документації, передбаченої планом практичної підготовки

14. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

По завершенню вивчення модуля №1 з дисципліни «Медсестринство в педіатрії» на останньому занятті проводиться контроль знань та практичної підготовки студентів. Форма підсумкового контролю успішності навчання проводиться як підсумковий модульний контроль.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали всі аудиторні (практичні) навчальні заняття, передбачені календарним планом (або своєчасно їх відпрацювали) і набрали за поточну початкову діяльність кількість балів, не меншу за мінімальну.

Підсумковий модульний контроль передбачає перевірку теоретичних знань студента, демонстрацію виконання ним практичних навичок та вирішення ситуаційних завдань з моделювання дій середнього медичного персоналу в конкретних клінічних ситуаціях.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час підсумкового контролю, складає 80. Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент за сумою всіх етапів його проведення набрав не менше 50 балів.

Підсумковий контроль теоретичних знань, набутих практичних навичок та вмінь проводять в три етапи.

I етап – тестовий комп'ютерний контроль рівня теоретичної підготовки студентів. Кожному студенту пропонуються 30 тестів, які оцінюються в 1 бал за кожний тест.

II етап - перевірка рівня засвоєння 2 практичних навичок.

III етап – розв'язування 2 ситуаційних задач.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час модульного контролю складає 80, причому максимальна кількість балів за демонстрацію виконання практичної навички складає 30 балів (практичні навички виконано методично вірно - 30 балів, виконано з недоліком, виправленим студентом самостійно - 25 балів, виправлено студентом після зауваження викладача - 20 балів, не виконано - 0 балів), за вирішення ситуаційних задач - 20 (10 балів за кожну задачу), за відповідь на питання тест-контролю - 30 балів. Модульний контроль зараховується студентові, якщо за результатами тестування він набрав не менше 20 балів, вирішив не менше 1 ситуаційної задачі (10 балів) та за виконання практичної навички отримав не менше 20 балів.

Мінімальна сумарна оцінка за підсумковий модульний контроль - 50 балів.

15. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

15.1. Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю

1. Організація профілактичної та лікувальної допомоги дітям, обов'язки медичної сестри щодо їх виконання. Лікувально-профілактичні заклади.
2. Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини.
3. Характеристика та ознаки, фізіологічні стани новонароджених.
4. Характеристика та ознаки недоношеної дитини. Функціональні особливості органів і систем недоношеної дитини. Вигодовування та зігрівання.
5. Періоди дитячого віку та їх характеристика. Фізичний розвиток дитини.
6. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи. Нервово-психічний розвиток дитини.
7. Характеристика природного вигодовування. Переваги грудного вигодовування. Протипоказання й утруднення під час грудного вигодовування. Види й строки введення підгодовування.
8. Характеристика змішаного вигодовування. Гіпогалактія та її профілактика.
9. Характеристика штучного вигодовування. Молочні суміші.
10. Харчування дітей старших однорічного віку. Контроль за харчуванням у дитячому дошкільному закладі.
11. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри. Захворювання шкіри новонародженої дитини.

Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес у разі везикулопустульозу, пухирчатки новонароджених.

12. Хвороби пупка. Етіологія. Медсестринський процес під час омфаліту.
13. Сепсис новонароджених. Етіологія. Медсестринський процес при сепсисі.
14. Гемолітична хвороба новонароджених. Етіологія. Медсестринський процес.
15. Асфіксія новонароджених. Етіологія. Медсестринський процес.
16. Пологові травми. Гіпоксично-травматичне ураження центральної нервової системи. Етіологія. Медсестринський процес у разі пологових травм і гіпоксично-травматичного ураження центральної нервової системи.
17. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи.
18. Гіповітамінози. Рахіт. Етіологія. Медсестринський процес під час рахіту.
19. Гіпокальціємічний синдром. Етіологія. Медсестринський процес у разі гіпокальціємічного синдрому.
20. Гіпервітаміноз. Медсестринська діагностика.
21. Алергійні діатези. Екскудативно-катаральний, лімфатико-гіпопластичний і нервово-артритичний діатези. Етіологія. Медсестринський процес у разі діатезів.
22. Анатомо-фізіологічні особливості органів травлення. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Етіологія. Медсестринський процес.
23. Гіпотрофія. Етіологія. Медсестринський процесі. Стоматит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
24. Стоматит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
25. Гострий гастрит. Гастроентерит. Хронічний гастрит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
26. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Етіологія. Медсестринський процес.
27. Хронічний холецистохолангіт, дисфункція жовчних шляхів, дуоденіт. Медсестринське обстеження та спостереження.
28. Пілоростеноз і пілороспазм. Медсестринський процес у разі пілоростенозу і пілороспазму.
29. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання. Назофарингіт. Стенозуючий ларинготрахеїт. Етіологія. Клінічні прояви. Невідкладна допомога під час стенозуючого ларинготрахеїту.
30. Тонзиліт. Отит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
31. Бронхіт. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
32. Пневмонія. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
33. Особливості перебігу пневмонії новонароджених і недоношених дітей. Невідкладна допомога в разі гіпертермії.
34. Бронхіальна астма. Етіологія. Медсестринський процес. Медсестринське обстеження та спостереження; невідкладна допомога під час нападу бронхіальної астми.

15.1.2. Перелік практичних навиків

1. Проводити перший і ранковий туалет новонародженої дитини.
2. Проводити антропометрію.
3. Обробляти пупковий залишок і пупкову ранку.
4. Годувати недоношену дитину через зонд.
5. Сповивати дитину.
6. Розраховувати разову та добову потребу в їжі.
7. Обробляти шкіру та слизові оболонки.
8. Проводити контрольне зважування.
9. Проводити гігієнічну та лікувальну ванну.
10. Складати схеми-меню дітям різного віку.
11. Здійснювати етапи медсестринського процесу в разі захворювань новонароджених.
12. Доглядати за пупковою ранкою під час омфаліту.
13. Доглядати за дитиною з гіпоксично-травматичним ураженням ЦНС.
14. Проводити штучну вентиляцію легень і закритий масаж серця.
15. Застосовувати міхур з льодом, грілку.

16. Доглядати за дитиною з гіпертермією.
17. Відсмоктувати слиз із верхніх дихальних шляхів.
18. Здійснювати етапи медсестринського процесу при гіпо- та гіпервітамінозах.
19. Проводити профілактику рахіту вітамінами групи D.
20. Спостерігати за пацієнтом і вирішувати його дійсні та супутні проблеми.
21. Закапувати краплі в очі, ніс, вуха.
22. Проводити інгаляції.
23. Накладати зігрівальний компрес і гірчичники.
24. Підраховувати частоту дихання і серцевих скорочень.
25. Вимірювати артеріальний тиск.
26. Вести харчовий щоденник для дітей з аномаліями конституції.
27. Планувати медсестринські втручання та здійснювати їх реалізацію при захворюваннях травного каналу.
28. Промивати шлунок.
29. Проводити очисну та лікувальну клізму.
30. Доглядати за дитиною під час блювання.
31. Здійснювати підготовку пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень: загального аналізу крові та сечі, дослідження сечі за методикою Нечипоренка, Зимницького, бактеріологічного; загального та бактеріологічного дослідження харкотиння; дослідження калу на наявність гельмінтів, зіскріб із періанальних складок, копрологічне та бактеріологічне дослідження калу.
32. Розводити і вводити антибіотики.
33. Володіти навичками виконання всіх видів ін'єкцій.
34. Проводити взяття крові з вени для біохімічних і серологічних досліджень.
35. Здійснювати етапи медсестринського процесу при захворюваннях органів дихання.
36. Доглядати за дитиною із стенозуючим ларинготрахеїтом.
37. Доглядати за дитиною із пневмонією.
38. Допомогати під час проведення плевральної пункції.
39. Здійснювати підготовку дитини до функціональних та інструментальних методів обстеження (комп'ютерної томографії, рентгенологічних, ендоскопічних, УЗД тощо).
40. Спостерігати за пацієнтами та вирішувати дійсні та супутні проблеми при захворюваннях сечової, серцево-судинної, кровотворної та ендокринної систем.
41. Доглядати за дитиною з гострою нирковою недостатністю та хронічними захворюваннями нирок.
42. Допомогати під час проведення спинномозкової та стеральної пункції.
43. Визначати наявність глюкози в сечі.
44. Визначати добовий діурез.
45. Доглядати за шкірою з висипаннями при різних інфекційних захворюваннях.
46. Проводити профілактичні щеплення відповідно до наказу МОЗ України.
47. Проводити взяття мазків, змиви з носоглотки для вірусологічного та бактеріологічного дослідження.
48. Дотримуватися правил особистої гігієни.
49. Проводити санітарно-освітню роботу серед населення з питань профілактичної медицини, пропаганди здорового способу життя.
50. Забезпечити лікувально-охоронний і санітарно-протиепідемічний режим у структурних підрозділах дитячих установ та лікарень.
51. Заповнювати медичну документацію.
52. Дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю та іншими біологічними рідинами, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

16. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінок знань теоретичної та практичної підготовки студентів на практичних заняттях виставляються відповідно до вимог до професійної підготовки, виходячи із існуючих навчальних планів та програми з «Медсестринства у внутрішній медицині». Знання і вміння студента оцінюються викладачем за загальноприйнятою 4-х бальною системою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”) з виставленням оцінки в журнал відвідування та успішності.

Оцінка **“відмінно”** виставляється студенту, який глибоко, грамотно, і твердо засвоїв програмний матеріал, послідовно, грамотно, і логічно правильно його викладає, в відповідях якого тісно пов'язані теорія з практикою. При цьому студент не відчуває труднощів з відповідями при відозміненні завдань, вільно справляється з завданнями, питаннями чи іншими видами застосування знань, показує обізнаність з монографічною літературою, правильно обґрунтовує прийняті рішення, володіє різноманітними навичками і прийомами виконання практичних робіт та обстеження хворих.

Оцінка **“добре”** виставляється студенту, який твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його, який не допускає суттєвих неточностей у відповідях на запитання, правильно використовує теоретичні положення при рішенні практичних питань і завдань, володіє необхідними навичками та прийомами їх виконання.

Оцінка **“задовільно”** ставиться студенту, який має знання тільки основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності в формуваннях, непослідовно викладає матеріал і відчуває утруднення в виконанні практичних робіт, обстеження хворих тощо.

Оцінка **“незадовільно”** виставляється студенту, який не знає більшої частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з труднощами виконує практичне завдання.

17. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка з дисципліни визначається відповідно до «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

Вивчення дисципліни «Медсестринство в педіатрії» здійснюється упродовж двох років (на третьому та четвертому курсах) і включає 2 модульних контролі.

Оцінка з дисципліни виставляється на четвертому курсі як середнє арифметичне двох модулів (після вивчення двох модулів).

Оцінка за модульний контроль №1 з дисципліни «Медсестринство в педіатрії» виставляється лише студентам, яким зараховані змістові модулі з вивчення даного модуля 1.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні практичних навичок відповідно до переліку, визначеного програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%) за результатами модульного підсумкового контролю – 80 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей під час кожного з практичних занять та під час самостійної роботи. Для контролю застосовують наступні засоби діагностики рівня підготовки студентів: контроль виконання практичних навичок, розв'язування ситуаційних задач, тест- контроль теоретичної підготовки.

Поточне оцінювання студентів по відповідних темах проводять за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінку "відмінно" виставляють у випадку, коли студент знає програму в повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності;

Оцінку "добре" виставляють за умови, коли студент знає всю програму і добре розуміє її, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках;

Оцінку "задовільно" виставляють студентів на основі його знань всього об'єму програми з предмету та задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінку "незадовільно" виставляють у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам "задовільної оцінки".

Зважаючи на кількість практичних занять перерахунок оцінок у багатобальну шкалу здійснюється наступним чином:

Зважаючи на кількість практичних занять 56 та не враховуючи підсумкове (модульний контроль 4 год) перерахунок оцінок у багатобальну шкалу здійснюється наступним чином: оцінка "відмінно" – 2,2 бали, оцінка "добре" – 1,8 балів, оцінка "задовільно" – 1,4 бали, оцінка "незадовільно" - 0 балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність, дорівнює 120 балам. Вона вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці "відмінно" на кожному практичному занятті, крім останнього підсумкового ($2,2 \times 53 = 116,6$) з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу – 3,4 балів: $116,6 + 3,4 = 120$.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці "3" на кожному занятті: $1,4 \times 53 = 74,2$.

Підсумковий модульний контроль №1 здійснюється по завершенню вивчення усіх змістових модулів.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали програму дисципліни та отримали за поточну діяльність не менше 74,2 балів.

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи: кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 3,4 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Розподіл балів, які присвоюються студентам

Номер модуля кількість навчальних годин кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів за поточну успішність
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як ви-ду СРС	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 210/7	5	53 та 1 підсумкове	2,2	1,8	1,4	0	3,4	74,2

Максимальна кількість балів модульного підсумкового контролю дорівнює 80, модуль вважається зарахованим у випадку, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Кількість балів з дисципліни, яку набрав студент на всіх практичних та підсумковому занятті конвертується у шкалу ECTS.

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижче наведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Оцінка за модуль вноситься екзаменатором до «Відомості результатів поточного та підсумкового модульного контролю» (Форма № Н-5.03-2), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів».

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться деканатом фахового коледжу для студентів, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але які не отримали оцінку «зараховано». Ця категорія студентів має право на перескладання заліку.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з дисципліни, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення дисципліни.

Студенти, які набрали кількість балів з дисципліни, що відповідає оцінці «не зараховано» (за рейтингом деканату оцінки «FX», «F»), не вносяться до переліку студентів, що ранжуються в деканатах, навіть після перескладання заліку з дисципліни і отримання оцінки «зараховано». Такі студенти після перескладання автоматично в рейтингах деканатів отримують оцінку «Е».

18. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення практичних занять:

1. Методичні розробки практичних занять для викладачів (додаються).
2. Методичні вказівки студентам для самостійної роботи при підготовці до практичних занять (додаються).
3. Варіанти тестових питань та завдань для перевірки вихідного рівня знань з кожної теми модуля (додаються).
4. Ситуаційні завдання для перевірки рівня засвоєння тем, змістових модулів (додаються).
5. Інструкції по роботі з фантомами та муляжами з відпрацювання практичних навичок.
6. Відеоматеріали демонстрації виконання практичних навичок з медсестринства в педіатрії.

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів:

1. Методичні вказівки студентам для організації самостійної поза аудиторної підготовки до практичних занять (додаються).
2. Методичні інструкції з виконання практичних навичок (додаються).
3. Варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів (додаються).

Весь матеріал який необхідний для вивчення при підготовці до кожного практичного заняття та тем віднесених для самостійного вивчення розміщені в електронному середовищі Moodle.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова) –

1. Медсестринство в педіатрії: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Г. Титаренко, І.В. Паламар та ін. — 2-е видання. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2021. 336с.
2. Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій: навчальний посібник (ВНЗ III—IV р. а.) / О.В. Тяжка, А.М. Антошкіна, М.М. Васюкова та ін.; за ред. О.В. Тяжкої. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2013. 152с.
3. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навчальний посібник (ВНЗ I—III р. а.). Л.С. Савка. ВСВ XXI. 2017. 600с.
4. Навчальний посібник з педіатрії: навчальний посібник (ВНЗ I—III р. а.) / Н.О. Курдюмова, Т.Г. Поліщук, О.А. Пашко та ін. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2013. 208с.
5. Невідкладні стани в педіатрії: навчальний посібник (ВНЗ I—II р. а.) / Р.І. Поцюрко, Л.С. Леськів, М.М. Монастирська та ін.; за ред. Р.І. Поцюрка. — 6-е вид., переробл. і допов. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2017. 200с.

Допоміжна

1. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунoproфілактики: підручник / С.К. Ткаченко, Р.І. Поцюрко, Л.В. Беш та ін. — 8-е видання. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2021. 592с.
2. Ріст і розвиток людини: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / В.С. Тарасюк, Н.В. Титаренко, І.Ю. Андрієвський та ін.; за ред. В.С. Тарасюка, І.Ю. Андрієвського. — 2-е вид., випр. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2013. 400с.

Інформаційні ресурси

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua/> Дистанційне середовище "MOODLE" БДМУ. – Дисципліна "Медсестринство у внутрішній медицині". – Методичні вказівки. Конспекти. Ситуаційні задачі. Тести для самоконтролю. Аудіо- та відеоматеріали, мультимедійні презентації.
2. Реєстр медико-технологічних документів. [Електронний ресурс] – режим доступу <https://dec.gov.ua/mtcd/home/>
3. Галузеві стандарти та клінічні настанови. [Електронний ресурс] – режим доступу https://dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

Перижняк Алла Іванівна - кандидат медичних наук, викладач фахового коледжу БДМУ

Макарова Олена Вікторівна - кандидат медичних наук, доцент закладу вищої фахової освіти БДМУ

Дроник Тетяна Анатоліївна –викладач фахового коледжу БДМУ